PÄIVÄSTÄ TOISEEN

30.10.13

Aurinko nousee

Helsingissä kello 7.38
ja laskee kello 16.29
Oulussa kello 8.00
ja laskee kello 16.02
Utsjoella kello 8.32
ja laskee kello 15.18

Päivän sana

30.10. Mutta Joosef sanoi heille: ”Älkää olko peloissanne, enhän minä ole Jumala. Te kyllä tarkoititte minulle pahaa, mutta Jumala käänsi sen hyväksi.” 1. Moos. 50:19–20
31.10. Luopukaa siis valheesta ja puhukaa toinen toisellenne totta, sillä me olemme saman ruumiin jäseniä. Vaikka vihastuttekin, älkää tehkö syntiä. Ef. 4:25–26

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Eila
Huomenna torstaina: Arto, Arttu, Artturi

Mietelause

Suurmies on kokonaan oman aikansa tuote, ja mitä suurempi hän on, sitä enemmän hän on oman aikansa tuote.

Egon Friedell

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

KIRJA

Alexander Stubb hehkuttaa Suomea

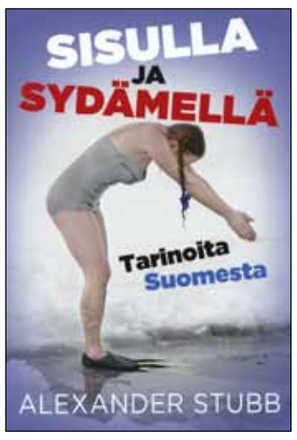

Ulkomaankauppaministeri **Alexander Stubbin** (kok.) kolumneista on koottu toinen kirja. Finnairin asiakaslehdessä Blue Wingsissä ilmestyneitä kirjoituksia on kerätty ”Sisulla ja sydämellä. Tarinoita Suomesta” -nimiseksi kokoelmaksi.

Mukana on hehkutusta esimerkiksi Lapin tuntureista, saaristosta, ruokakulttuurista, rakkaista naapurimaistamme ja Suomen lipusta.

Ministerin ja pienten lasten isän sekä keskimääräistä huomattavasti aktiivisemman liikkujan ahkeruutta kirjoittajana voi ihailla. Hän pitää kolumnia myös ruotsalaisessa Dagens Industri -lehdessä sekä Pyöräily+Triathlon -harrastelehdessä.

”Kirjoittaminen selkeyttää ajatuksia. Se pakottaa ryhmittämään asioita. Ja onhan tässä joutunut välillä perehtymään ihan itselle uusiinkiin asioihin”, hän perustelee harrastustaan.

Tiedotustilaisuudessa hän kiitteli Bluw Wings -lehden toimituskuntaa mahdollisuudestaan valita aiheet sangen vapaasti.

”Tässä ei ole paineita, että pitäisi kirjoittaa EU:sta. Sananvapauteni on parhaimmillaan, kun en pelkää, mistä nousee kohu.”

Kun kolumneja lukee, on pakko olla hieman eri mieltä. Tekstit ovat toki terävän oivaltavia, ja Stubb kommentoi myös elämän alueita, jotka eivät hänelle politiikassa kuulu. Väistämättä tekstit palvelevat kuitenkin hänen ministerin salkkuaan Suomikuvan hoidossa.

Koska olemme itse niin ujoja kehumaan itseämme, niin on hyvä, että meillä on ministeri, joka sen tekee - ja kaiken lisäksi vilpittömän lämpimästi.

Uskon ja toivon, että jonain päivänä saamme lukea Stubbilta todellista suoraa tekstiä myös asioista, joiden kanssa hän nyt joutuu pakosti suitsimaan sanallista arkkuaan.

Olipa kokoomuslaisesta ulkomaankauppaministeristä mitä mieltä tahansa, pokkarin hankkimista voi suositella kaikille niille, jotka haluavat antaa ulkomaisille ystäville tai liiketuttaville yleiskuvan suomalaisuudesta ja maamme vahvuuksista. Se onkin varmaan julkaistu sopimaan liike- ja yksityisenä lahjana.

Samassa kirjassa on julkaistu kolumnit sekä suomeksi että alkuperäiskielellä englanniksi.

KAIJALEENA RUNSTEN

Alexander Stubb: Sisulla ja sydämellä. Tarinoita Suomesta. 73/68 sivua. Sanoma.

JAANA KANKAANPÄÄ

Nimisuojattujen tuotteiden hinta oli keskimäärin 2,23-kertainen vastaaviin tavanomaisiin tuotteisiin nähden. **ERIKOISSUUNNITTELIJA MARJA SÄRKKÄ-TIRKKONEN, RURALIA-INSTITUUTTI**

Nimisuoja toisi ruisleivälle mainetta ja markkinarahaa

Eurooppalainen nimisuojajärjestelmä voisi nostaa suomalaisen ruisleivän mainetta maailmalla. Kotimaassa suurin hyöty saataisiin menekinedistämis- ja tiedotustukena.

JYVÄSKYLÄ (MT)
Suomalainen ruisleipä voisi sopia nimisuojattujen tuotteiden joukkoon, Jyväskylään viime viikolla kokoontunut asiantuntijajoukko arvioi. Nimisuojan hakeminen vaatisi laajan yksimielisyyden, jota ei tähän mennessä ole ollut.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin erikoissuunnittelija **Marja Särkkä-Tirkkonen** selosti, mitä hyötyä ja haittaa EU:n kolmeportaisesta nimisuojajärjestelmästä on. EU-alueella nimisuojattuja tuotteita myytiin liki 16 miljardin euron edestä vuonna 2010. Jos mukaan lasketaan viinit ja väkevät viinit, myynnin arvo oli lähes 54 miljardia.

”Nimisuojattujen tuotteiden hinta oli keskimäärin 2,23-kertainen vastaaviin tavanomaisiin tuotteisiin nähden”, Särkkä-Tirkkonen totesi.

Nimisuojatuille tuotteille on mahdollista saada menekinedistämis- ja tiedotustukea, josta EU maksaa puolet. Suomalaisille tuotteille tätä tukea ei ole Särkkä-Tirkkosen mukaan toistaiseksi haettu eikä saatu.

Suomella yhdeksän nimisuojatuotetta

Suomella on yhdeksän nimisuojattua tuotetta.

Ensimmäisenä nimisuojan sai Lapin puikula jo vuonna 1997. Puruveden muikun nimisuojahakemus on läpäissyt EU-komission vastaväitemenettelyn tämän vuoden syyskuussa.

Särkkä-Tirkkosen mukaan yksi yritys ei voi hakea nimisuojaa, vaan tarvitaan joukkue.

Ruisleivälle luonteva joukkue olisi Suomen leipuriliitto, mutta se ei ole toistaiseksi asialle lämmennyt, **Heikki Manner** Jovant Oy:stä totesi.

Mannerin mukaan ruisleivälle ei ole muuta virallista määritelmää, kuin Eviran kanssa tehty sopimus, että viljasta vähintään 50 prosenttia on oltava ruista.

Perinteinen suomalainen ruisleipä tehdään itsekasvatetulla taikinajuurella. Jos Manner saisi päättää, ruisleipä tehtäisiin kevätrukiista.

”Mämmi on yksiselitteinen viljatuote, sille nimisuoja sopisi”, Manner sanoi.

Elintarviketeollisuusliiton lainsäädäntöjohtaja **Marleena Tanhuanpää** arvioi EU:n elintarviketietoasetuksen haittaavan ruisleivän nimisuojaa.

Pääraaka-aineen alkuperämaa pitää ilmoittaa, eikä Suomessa tällä hetkellä ole riittävästi ruista. Ainakaan tiukinta SAN/PDO -alkuperämerkintää Tanhuanpää ei lähtisi suomalaiselle ruisleivälle hakemaan.

Eniten hyötyä vientimarkkinoilla

Tanhuanpää näkee nimisuojan suurimman hyödyn olevan viennissä. Kotimaan markkinoilla hyöty lienee vähäinen.

Suomesta viedään leipää noin viiden miljoonan euron arvosta vuodessa.

Tiukimmassa nimisuojaluettelossa Suomesta ovat Lapin puikulan lisäksi Lapin poron liha, kuivaliha ja kylmäsavuliha sekä muikku Kitkan viisas.

Puruveden muikulle haetaan samantasoista nimisuojaa kuin Kainuun rönttöselle. Sahdin, kalakukon ja karjalanpiirakan nimisuojat säätelevät valmistusmenetelmää, koostumusta tai raaka-aineita.

JYRI KIURU

Risto Tuhkanen leipoo luomuruisleipää Honkarannan tilan leipomossa Viitasaarella kahtena yönä viikossa.

JANNE NOUSIAINEN

Risto Tuhkanen antoi leipomansa ruislimpun Marja Särkkä-Tirkkoselle viime viikolla Jyväskylässä.

> »Mämmi on yksiselitteinen viljatuote, sille nimisuoja sopisi.«
> **HEIKKI MANNER**

Honkarannan leipäjuuri Vesannon mummolasta

Viitasaarelaisen Honkarannan tilan isäntäväki ryhtyi vastaamaan asiakkaiden leipäkysyntään, kun sataprosenttista luomuleipää ei ollut tarjolla. Tilalla on leivottu leipää yli viisi vuotta 20–25 kauppaan.

”Kaksi yötä leivotaan, kaksi päivää jaellaan”, tilan isäntä **Risto Tuhkanen** kuvaa perheyrityksen strategiaa. Leivonta on nykyisin tilan päätuotanto.

Taikinajuuri on tullut Viitasaarelle Vesannolta Tuhkasen äidin mukana. Samaa juurta on käytetty ainakin 450 vuotta.

Tila itse ei viljele ruista, suopellot eivät olisi siihen tarkoitukseen parhaita mahdollisia. Omalla kalustolla haetaan vilja naapureilta. Omassa myllyssä jauhetaan noin viikon annos kerralla.

Tuhkanen ei osaa sanoa, olisiko ruisleivän nimisuojasta Honkarannan Leivälle hyötyä. Tällä hetkellä kaikki leivottu leipä menee hyvin kaupaksi.

EU:n nimisuoja on nyt 1 178 tuotteella. Käsittelyssä on 235 uutta hakemusta.

Nimisuojan hakuprosessi on ilmainen, mutta kestää keskimäärin neljä vuotta.

REIJO VESTERINEN

RAHAPELIT

Kierros 44

Vihjeemme:	1-s.	64-s.
1 Manchester C – Norwich	1	1
2 Stoke – Southampton	2	x 2
3 Hull – Sunderland	1	1 x
4 West Bromwich – Crystal P	1	1
5 West Ham – Aston Villa	1	1 x
6 Fulham – Manchester U	2	x 2
7 Blackburn – Middlesbr.	1	1
8 Leeds – Yeovil	1	1
9 Millwall – Burnley	2	2
10 Sheffield W – Reading	2	2
11 Bournemouth – Bolton	x	x 2
12 Nottingham – Blackpool	1	1 x
13 Queen's PR – Derby	1	1

Peliaika päättyy la 2.11. klo 16.55.

Oikeat tulokset:

Kierros 43

Vakio: 11x 121 x1x x1x1

Lotto: 6, 7, 9, 18, 27, 34, 36

Lisänumerot: 17, 31

Lauantai-Jokeri: 3 9 1 6 9 1 4

Toto75:		poissa
1. lähtö:	5	12
2. lähtö:	3	11
3. lähtö:	4	8
4. lähtö:	10	–
5. lähtö:	10	6
6. lähtö:	1	8
7. lähtö:	8	–

MENOT

Näyttelyt ja tapahtumat
Suomen suurimmat perunanmaistajaiset Vaasan ammattiopistolla Vaasassa 30.10. klo 14-18.
Avoimet ovet Pyhäselän 4H-yhdistyksen, Joensuun nuorisopalvelujen ja MLL Pyhäselän toimistossa Joensuun Hammaslahdella 31.10. klo 13–16.
Ohjelmallinen showkokonaisuus TTT-Klubi Tampereen työväen teatterissa Tampereella 31.10., 1.11. ja 2.11. www.ttt-klubi.fi
Tampere Jazz Happening Tullikamarin Pakkahuoneella, Klubilla ja Telakalla Tampereella 31.10.–3.11. www.tamperemusicfestivals.fi/jazz
Hangon elokuvajuhlat Hangossa 31.10.–3.11. www.hangonelokuvajuhlat.fi
Historioitsija Teemu Keskisarja luennoi Alexander Järnefeltistä Järvenpään Taidemuseossa 1.11. klo 18.
Ämmät äänessä -trio Alessandro-salissa Loimaalla 1.11. klo 19.
Kekrikemut Mietaan Nuorisoseuralla Kurikassa 1.11. klo 19–24.
Vaimoni on toista maata Haminan Teatterissa 1.11. alkaen.
Syksyn säveliä -konsertti Kangasniemi-salissa Kangasniemellä 2.11. klo 15.
Uusimaa-viikko alkaa 4.11. www.uudenmaanliitto.fi/uusimaa-viikko
Valtakunnallinen Hävikkiviikko kotitalouksien ruokahävikin vähentämiseksi 4.–10.11.

Kännykkä kertoo kalan matkan pyydyksestä kaupan tiskiin

Järvikalan kulkua pyydyksestä kuluttajalle voi pian seurata kännykällä netin kautta lähes reaaliajassa.

Mikkelin ammattikorkeakoulussa on kehitetty sähköinen seurantajärjestelmä, jonka avulla toimitusketju saadaan läpinäkyväksi. Tavoitteena on lisätä järvikalan saatavuutta kuluttajille.

Kesäkuussa seurattiin toimitusketjun vaihetta kalastajalta jalostajalle. Nyt sitä on laajennettu kalanjalostajalta kauppaan ja ravintolaan asti. Samalla selvitetään millaisen vastaanoton järjestelmä kuluttajilta saa.

Seurantajärjestelmän käyttöön tarvitaan matkapuhelin, lämpötilaa mittaava tunnistekortti, nettipalvelimella oleva ohjelmisto ja tietokanta.

Käytännössä kalastaja kirjaa puhelimeen tiedon kalasaaliista, sen koosta ja vesistöstä.

Samalla kalastaja käynnistää tunnistekortin lämpötilamittauksen ja asettaa kortin kalalaatikkoon. Kun kalanjalostaja vastaanottaa kalalähetyksen, hän kuittaa matkapuhelimella sen tiedot.

Kalaerän lähtiessä eteenpäin kirjataan tiedot ja käynnistetään lämpötilamittaus. Näin toimitaan kaikissa ketjun vaiheissa.

”Tietoja voidaan näyttää kaupan kalatiskillä monitoristi tai kuluttaja voi kaupassa omalla älypuhelimellaan tarkistaa millainen kalan matkareitti pysähdyksineen on ollut”, kuvaa projektipäällikkö **Teija Rautiainen** kuluttajahyötyä.

Merikalan käsittelyyn liittyvä lainsäädäntö edellyttää koko tuotanto- ja jakeluketjun jäljitettävyyttä kalastajalta kauppaan tai ravintolaan. Järvikalasta riittää, että tiedetään keneltä kala on hankittu ja kenelle myyty.

Kalanjalostajille seurantajärjestelmä voi toimia kilpailutekijänä ja toiminnan laadun takeena.

STT

SEPPO NYKÄNEN/STT-LEHTIKUVA

Älypuhelimella voidaan lukea kalatiskillä olevasta RFID-tarrasta myynnissä olevien kalojen tiedot.